

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

науково-педагогічної роботи

к.х.н., доцент

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

« ____ » _____ 2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах

рівень вищої освіти

перший (бакалаврський)

галузь знань

29 «Міжнародні відносини»

спеціальність

291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітньо-професійна програма

«Міжнародні відносини та регіональні студії»

вид дисципліни

обов'язкова

факультет

міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2020/ 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

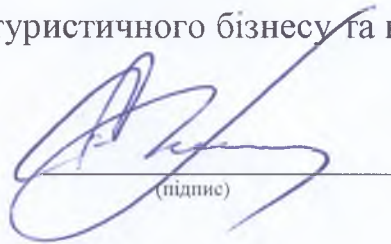
«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Баранова В.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

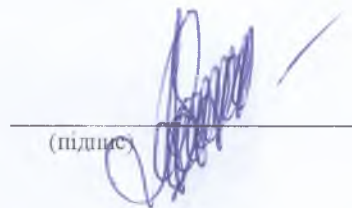

(підпис)

Анатолій ПАРФІНЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» складена відповідно до освітньо-професійної програми

«Міжнародні відносини та регіональні студії»

підготовки бакалавра

за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у студентів знання про порядок організації та ведення інформаційної та аналітичної роботи у сфері міжнародних відносин, забезпечити набуття практичних навичок по збору інформації та її аналітичного використання, аналізу окремих проблем у сфері міжнародних відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

формування наступних загальних компетентностей:

ЗК – знання концептуальних засад інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах;

ЗК – розуміння особливостей аналізу міжнародної політики та специфіки моделювання зовнішньополітичних подій;

ЗК – знання основних етапів інформаційно-аналітичної роботи та організації діяльності аналітичних структур;

ЗК – вміння здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність в галузі міжнародних відносин;

ЗК – здатність до застосування методології підготовки та аналізу різних видів аналітичних документів, рекомендацій та пропозицій для прийняття рішень із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	–
Семестр	
7-й	–
Лекції	
32 год.	–
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	–
Лабораторні заняття	
–	–
Самостійна робота	
56 год.	–
в т.ч. індивідуальні завдання	
10 год.	–

1.6. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН – знання концептуальних засад інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах;

ПРН – розуміння особливостей аналізу міжнародної політики та специфіки моделювання зовнішньополітичних подій;

ПРН – знання основних етапів інформаційно-аналітичної роботи та організації діяльності аналітичних структур;

ПРН – вміння здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність в галузі міжнародних відносин;

ПРН – здатність до застосування методології підготовки та аналізу різних видів аналітичних документів, рекомендацій та пропозицій для прийняття рішень із застосуванням сучасних інформаційних технологій.

Обов'язковою складовою частиною навчального процесу є самостійне опрацювання відповідної наукової та спеціальної літератури, виконання курсової роботи. Передбачена самостійну роботу з підручниками, посібниками, словниками, навчальною та довідковою літературою, інформаційними ресурсами мережі Інтернет.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності

Інформація як основа вивчення інформаційно-аналітичної діяльності. Поняття про інформаційну, аналітичну, інформаційно-аналітичну діяльність (ІАД). Види ІАД. Методи ІАД.

Рівні ІАД. Функції ІАД. Об'єкт та предмет ІАР. Процес інформаційно-аналітичної роботи і його основні стадії. Джерела інформації. Відкриті та закриті джерела та їх різновиди. Джерела виявлення інформації. Основні вимоги до джерел інформації.

ІАД як в структурі міжнародних відносин. Інформаційний пошук. Регламент інформаційного пошуку: іменний, посилковий, семантичний, ситуаційний методи. Дезінформація. Види дезінформації.

Тема 2. Зміст інформаційно-аналітичної роботи та діяльності

Інформаційно-аналітичні дослідження (ІА дослідження) як вихідне поняття ІАД. Етапи ІАД дослідження. Організація інформаційно-аналітичної роботи. Засоби інформаційно-аналітичної роботи. Інтелектуальні засоби. Технічні засоби. Використання автоматизованих банків даних (АБД), інформаційних мереж і комунікацій. Автоматизоване робоче місце аналітика (АРМ). Експертні системи.

Поняття, види, форми і завдання інформаційно-аналітичних досліджень. Підстави для проведення досліджень, характер і особливості інформаційних потреб. Стратегія аналітичної роботи (головні принципи). Етапи інформаційно-аналітичних досліджень, їхня пряма та зворотна послідовність.

Визначення і осмислення проблеми і проблемної ситуації. Формулювання мети і завдань дослідження. Розробка гіпотез, вибір моделей. Розробка програми, робочого плану й інструментарію дослідження. Стадії творчого мислення, їхнє співвідношення з етапами інформаційної роботи. Основи обробки вхідних інформаційних потоків та видачі аналітичної продукції. Оцінка надійності та достовірності інформації. Уточнення інформації. Верифікація інформації. Технологічні аспекти інформаційно-аналітичних досліджень. Особливості організації інформаційного моніторингу ситуації.

Тема 3. Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності

Методи організації ІАД. Метод експертних оцінок. Індивідуальні та колективні експертні методи. Метод мозкового штурму. Метод колективної генерації ідей. Метод дискусії. Метод ключових запитань. Метод аналогії. Метод Дельфі.

Методи збори аналітичної інформації. Зовнішня та внутрішня інформація. Джерела аналітичної інформації. Цілі використання аналітичної діяльності.

Тема 4. Інформаційний цикл та інформаційний процес: сутність, види та інформаційні потреби

Структура інформаційного циклу. Інформаційний цикл за Курносовим Ю.В.

Інформаційні потреби. Піраміда потреб за А. Маслоу. Класифікація інформаційних потреб: явні і неявні, дійсні та уявні.

Методи вивчення інформаційних потреб. Прямі методи інформаційних потреб: анкетування, інтерв'ювання, використання рубрика торів, використання карт зворотного зв'язку тощо.

Непрямі методи інформаційних потреб: метод вивчення планово-директивних документів, аналіз бібліографічних посилань тощо.

«Дерево цілей» – підхід визначення інформаційних потреб. Проблема «пастки часу» і засоби її подолання.

Класифікація інформаційних запитів: концептуальні, аналітичні, документальні, фактографічні, адресні.

Документ та його види. Класифікація документів. Документна комунікаційна система (ДКС). Підсистеми: атрибутивну, функціональну й управлінську. Документний потік (ДП). Документний масив (ДМ). Документні ресурси (ДР). Документний фонд. Первинно-документний та вторинно-документний рівень інформації. Різновиди первинних і вторинних документів. Бібліографічні документи. Структура і функції документа. Документ – як засіб соціальних комунікацій.

Тема 5. Інформаційна революція та її сутність. Побудова інформаційного суспільства в Україні: проблеми та перспективи

Поняття інформаційної революції. Основні ознаки інформаційної революції. Чотири інформаційних революції: передумови виникнення та наслідки для інформаційного суспільства. Нові інформаційні технології. Ринкова інфраструктура інформаційного середовища. Інформатизація суспільства. Концепція Національної програми інформатизації. Досвід країн

Європейського Союзу та США. Створення сучасної інфраструктури інформатизації в Україні. Розвиток та впровадження нових інформаційних технологій.

Тема 6. Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності. Види комунікації

Загальна характеристика поняття «комунікації» та «комунікативного процесу». Соціальні функції комунікації. Типологія комунікацій. Перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу. Види і форми комунікацій. Поняття масової комунікації. Комунікаційні канали. Управління комунікаційними процесами. Удосконалення комунікацій та комунікаційних процесів.

Тема 7. Підготовка окремих видів інформаційних документів

Поняття аналітичного документу. Аналітична довідка та аналітична записка. Основні етапи підготовки інформаційних документів. Методи пошуку документальної та фактографічної інформації. Способи перевірки надійності та достовірності інформації.

Підготовка звітів про діяльність. Зміст звіту як інформаційного документа. Формалізована схема викладу інформації у звіті.

Підготовка інформаційного релізу. Інформаційний реліз (прес-реліз) та його завдання. Структура інформаційного релізу. Особливості інформаційного релізу, присвяченого певній особі. Особливості інформаційного релізу, присвяченого певній події. Підготовка окремих видів оглядових документів. Оглядове видання, дайджест. Експрес-інформація.

Довідка як інформаційний документ та особливості її підготовки. Види довідок. Методика виконання довідки. Особливості підготовки письмових (друкованих) оглядових та інформаційних довідок.

Тема 8. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах

Специфіка інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах. Формулювання основних завдань міжнародної інформаційно-аналітичної роботи.

Сутність та значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені. Типологія та загальна характеристика світових інформаційно-аналітичних центрів. Етапи становлення «фабрики думок». Основні функції та методи діяльності сучасних «мозкових центрів». Основні тенденції розвитку

сучасних інформаційно-аналітичних центрів. Тенденції у розвитку «мозкових центрів» в Україні.

Головні завдання та функції інформаційно-аналітичної роботи в міжнародних відносинах.

Тема 9. Інформаційно-аналітичні структури уряду України

Поняття «інформаційно-аналітична служба». Основні завдання ІАС України. Рада національної безпеки та оборони України (РНБОУ). Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД). Національний інститут проблем міжнародної безпеки (НІПМБ). Поняття «недержавний аналітичний центр». Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. Комітет виборців України (КВУ).

Лабораторія законодавчих ініціатив. Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД).

Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). Центр політико-правових реформ. Фонд «Демократичні ініціативи». Київський інститут проблем управління імені Горшеніна. Діяльність агентства УНІАН. Регіональні недержавні аналітичні центри (НАЦ).

Аналітичні центри. Інформаційні агентства. Провідні інформаційно-аналітичні центри США.

Корпорація РЕНД, «Heritage Foundation», «New American Century». Інформаційне Агентство Сполучених Штатів-USIA (United States Information Agency – USIA). «Рейтер», «Франс пресс».

Тема 10. Міжнародна інформаційна діяльність та організації

Міжнародна інформаційна діяльність: поняття, види та її основні напрями. Мета та функції міжнародної інформаційної діяльності. Міжнародні договори і угоди в галузі інформації.

Функції зовнішньої розвідки. Види розвідувальної інформація. Оцінка розвідувальної інформації. Достовірність, актуальність і повнота розвідувальної інформації. Відповідальність, аналітичний рівень та цінність розвідувальної інформації. Особливості розвідувальної інформації.

Основи організації державної роботи по збиранню та аналізу зовнішньополітичної інформації. Основні джерела інформації, які використовують співробітники закордонних представництв. Головні умови до зовнішньополітичної інформації. Дезінформація, направлена інформація. Кулуарна дипломатія як спосіб збирання інформації. Дипломатичні документи. Види інформаційних документів, які готуються у посольствах, генеральних консульствах та торговельних представництвах.

Роль міжнародної інформації в системі ООН. Діяльність Комітету ООН з інформації. Основні функції Департаменту суспільної інформації ООН. Інформаційна діяльність ООН на сучасному етапі. Роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем. Інформаційна діяльність світових та регіональних міжнародних організацій.

Тема 11. Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку

Феномен комунікаційного процесу. Поняття масової інформації. Специфіка засобів масової комунікації. Інформаційні, рекламні та PR-агентства в системі ЗМК. Політичний, правовий, економічний, соціологічний та культурний аспекти вивчення засобів масової комунікації. Оцінка ефективності засобів масової комунікації.

Концепція засобів комунікації Н. Лумана. Концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса. Комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса. Феномен Public Relations (PR) у сучасному суспільстві. Поняття «Public Relations». Дві складові PR. Public Relations як функція управління та його зв'язок з маркетингом і брендінгом. Базові цілі у сфері PR-діяльності. Відмінності PR від пропаганди.

Глобалізація засобів масової комунікації. Нові інформаційні технології. Інтернет. Інтернет користування. Параметри планування: охоплення, якість аудиторії, зміст сайту, формат. Нове інтерактивне середовище – нова якість розуміння аудиторії – новий підхід до медіапланування. Макро та мікроаналітичні моделі транзактного медійного планування в нових медіа.

Тема 12. Інформаційні війни та інформаційна безпека

Виникнення терміна «інформаційна війна». Завдання і мета інформаційних війн. Методи і способи ведення інформаційних війн. Історія розвитку технології ведення інформаційної війни. Покоління сучасних інформаційних війн. Види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережна війна, ідеологічна диверсія, радіоелектронна боротьба тощо. Форми ведення інформаційної боротьби у сучасних інформаційних війнах. Інформаційна війна та майбутнє України.

Поняття та сутність інформаційної безпеки країни. Механізм забезпечення національної інформаційної безпеки. Державна політика України в сфері національного інформаційного простору. Національні інтереси в інформаційній сфері. Політика формування національного інформаційного простору. Інформаційна безпека у сучасному світі. Стратегія інформаційної безпеки. Класифікація інформації за ступенем її таємності.

Безпека інформації в комерційних мережах. Міжнародний аспект захисту інформації.

Тема 13. Україна у світовому інформаційному просторі

Сучасні концепції розвитку цивілізацій. Інформаційно-комунікаційні технології як чинник розвитку інформаційного суспільства. Інформаційна технологізація суспільного життя. Загрози в інформаційній сфері. Інформаційні позиції та імідж України. Поняття іміджу та його види. Імідж України, його складові. Технології формування іміджу. Діяльність прес-служб. Перспективи формування позитивного іміджу України в міжнародному інформаційному середовищі. Інформаційна політика зарубіжних країн. Зовнішні чинники впливу на Україну.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		сем.з	лаб.	інд.	с.р.	
<i>Тема 1.</i> Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності	7	2	2			3
<i>Тема 2.</i> Зміст інформаційно-аналітичної роботи та діяльності	7	2	2			3
<i>Тема 3.</i> Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності	7	2	2			3
<i>Тема 4.</i> Інформаційний цикл та інформаційний процес: сутність, види та інформаційні потреби	11	4	4			3
<i>Тема 5.</i> Інформаційна революція та її сутність. Побудова інформаційного суспільства в Україні: проблеми та перспективи	12	4	4			4
<i>Тема 6.</i> Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності. Види комунікації	8	2	2			4
<i>Тема 7.</i> Підготовка окремих видів інформаційних документів	8	2	2			4
<i>Тема 8.</i> Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах	8	2	2			4
<i>Тема 9.</i> Інформаційно-аналітичні структури уряду України	8	2	2			4
<i>Тема 10.</i> Міжнародна інформаційна діяльність та організації	11	4	4			3
<i>Тема 11.</i> Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	8	2	2			4
<i>Тема 12.</i> Інформаційні війни та інформаційна безпека	8	2	2			4
<i>Тема 13.</i> Україна у світовому інформаційному просторі	7	2	2			3
Курсова робота, яка виконується під час СРС	10					10
Усього годин	120	32	32			56

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Тема 1.</i> Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності	2
2	<i>Тема 2.</i> Зміст інформаційно-аналітичної роботи та діяльності	2
3	<i>Тема 3.</i> Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності	2
4	<i>Тема 4.</i> Інформаційний цикл та інформаційний процес: сутність, види та інформаційні потреби	4
5	<i>Тема 5.</i> Інформаційна революція та її сутність. Побудова інформаційного суспільства в Україні: проблеми та перспективи	4
6	<i>Тема 6.</i> Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності. Види комунікації	2
7	<i>Тема 7.</i> Підготовка окремих видів інформаційних документів	2
8	<i>Тема 8.</i> Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах	2
9	<i>Тема 9.</i> Інформаційно-аналітичні структури уряду України	2
10	<i>Тема 10.</i> Міжнародна інформаційна діяльність та організації	4
11	<i>Тема 11.</i> Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку	2
12	<i>Тема 12.</i> Інформаційні війни та інформаційна безпека	2
13	<i>Тема 13.</i> Україна у світовому інформаційному просторі	2
	Разом	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційний пошук. Регламент інформаційного пошуку: іменний, посилковий, семантичний, ситуаційний методи; - ІАД в структурі міжнародних відносин; - дезінформація. Види дезінформації; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	3
2	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Зміст інформаційно-аналітичної роботи та діяльності»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стратегія аналітичної роботи (головні принципи); - етапи інформаційно-аналітичних досліджень, їхня пряма та зворотна послідовність; - визначення і осмислення проблеми і проблемної ситуації. Формулювання мети і завдань дослідження; - розробка гіпотез, вибір моделей. Розробка програми, робочого плану й інструментарію дослідження; - стадії творчого мислення, їхнє співвідношення з етапами інформаційної роботи; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	3
3	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - індивідуальні та колективні експертні методи. Метод мозкового штурму. Метод колективної генерації ідей. Метод дискусії. Метод ключових запитань. Метод аналогії. Метод Дельфі; - методи збори аналітичної інформації. Зовнішня та внутрішня інформація. Джерела аналітичної інформації; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та 	3

	виступи з вказаних питань.	
4	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційний цикл та інформаційний процес: сутність, види та інформаційні потреби»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційні потреби. Піраміда потреб за А. Маслоу. Класифікація інформаційних потреб: явні і неявні, дійсні та уявні; - «Дерево цілей» – підхід визначення інформаційних потреб; - проблема «пастки часу» і засоби її подолання; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	3
5	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційна революція та її сутність. Побудова інформаційного суспільства в Україні: проблеми та перспективи»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ринкова інфраструктура інформаційного середовища; - Концепція Національної програми інформатизації; - створення сучасної інфраструктури інформатизації в Україні; - розвиток та впровадження нових інформаційних технологій; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
6	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності. Види комунікації»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу; - управління комунікаційними процесами; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
7	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Підготовка окремих видів інформаційних документів»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготувати аналітичну довідку; - підготувати аналітичну записку; 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - підготувати інформаційний реліз, присвячений певній особі; - підготувати інформаційний реліз, присвячений певній події; - підготувати оглядове видання, дайджест, експрес-інформацію; - підготувати письмову (друковану) оглядову та інформаційну довідку; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
8	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значення інформаційно-аналітичних центрів як ключових елементів вироблення інформаційної стратегії держав на міжнародній арені; - діяльності сучасних «мозкових центрів» та їх загальна характеристика; - характеристика фабрики думок «Think Tanks» П. Диксона; - характеристика Гудзонівського інституту стратегічних досліджень «Hudson Institute»; - характеристика Манхеттенського інституту політичних досліджень (Інститут політичних досліджень Manhattan); - характеристика Міжнародної неурядової громадської організації «The Club of Rome»; - характеристика Аналітичного центру державної політики «Гуверовський інститут війни, революції і миру»; - характеристика Allegheny Інституту громадської політики (Інститут громадської політики Аллегейні); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
9	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційно-аналітичні структури уряду України»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеристика Київського інституту проблем управління імені Горшеніна; - характеристика Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова; 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - характеристика Українського інституту майбутнього «Ukrainian Institute for the Future»; - характеристика Національного інституту стратегічних досліджень (National Institute For Strategic Studies); - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
10	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Міжнародна інформаційна діяльність та організації»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - види розвідувальної інформація; оцінка розвідувальної інформації; достовірність, актуальність і повнота розвідувальної інформації. Особливості розвідувальної інформації; - кулуарна дипломатія як спосіб збирання інформації; - види інформаційних документів, які готуються у посольствах, генеральних консульствах та торговельних представництвах; - роль міжнародної інформації в системі ООН; - роль ЮНЕСКО у вирішенні світових інформаційних проблем; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	3
11	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Мас-медіа у сучасному світі: політичні реалії та перспективи розвитку»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційні, рекламні та PR-агентства в системі ЗМК; - політичний, правовий, економічний, соціологічний та культурний аспекти вивчення засобів масової комунікації; - концепція засобів комунікації Н. Лумана; - концепція комунікативної раціональної влади Ю. Хабермаса; - комунікативний підхід у концепції влади Т. Парсонса; - феномен Public Relations (PR) у сучасному суспільстві; - глобалізація засобів масової комунікації; - нові інформаційні технології. Інтернет користування; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	4
12	<p>Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Інформаційні війни та</p>	4

	інформаційна безпека»: <ul style="list-style-type: none"> - види інформаційних війн: психологічна війна, кібервійна, мережна війна, ідеологічна диверсія, радіоелектронна боротьба тощо; - механізм забезпечення національної інформаційної безпеки; - державна політика України в сфері національного інформаційного простору; - інформаційна безпека у сучасному світі; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	
13	Опрацювання навчального матеріалу, додаткової рекомендованої літератури з теми «Україна у світовому інформаційному просторі»: <ul style="list-style-type: none"> - імідж України та його складові; - зовнішні чинники впливу на Україну; - перспективи формування позитивного іміджу України в міжнародному інформаційному середовищі; - підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань. 	3
	Курсова робота, яка виконується під час СРС	10
	Разом	56

5. Індивідуальні завдання

Курсова робота є складовою навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів, і представляє собою закінчене дослідження певного напрямку.

Метою виконання курсової роботи є активізація самостійної роботи, покращення теоретичної та практичної роботи студентів. Кожен з студентів отримує індивідуальне завдання, що сприяє:

- поглибленому вивченню теоретичного матеріалу;
- формуванню вмінь використання методів аналізу та оцінки факторів, що впливають на інформаційно-аналітичну діяльність країни;
- залученню студентів до самостійної роботи з науковою літературою конкретного спрямування та розвитку навиків глибокого вивчення, узагальнення та систематизації підбраного матеріалу;
- розвитку здібностей до формулювання авторських висновків та пропозицій на основі проведеного дослідження.

Завдання виконання курсової роботи:

- вміти аналізувати сучасні тенденції розвитку інформаційно-аналітичної діяльності країни;
- вміти характеризувати, визначати цілі та завдання інформаційної безпеки країни;
- вміти визначати місце інформаційно-аналітичної діяльності країни в міжнародних відносинах;
- вміти аналізувати мас-медіа у сучасному світі, її політичні реалії та перспективи розвитку для країни у світовому економічному просторі;
- характеризувати процес глобалізації, інтеграції та вміти зазначати їх вплив на розвиток інформаційно-аналітичної діяльності країни;
- при розгляді будь-якої теми, вміти виокремити місце та роль інформаційно-аналітичної діяльності України в міжнародних відносинах;
- вміння самостійно працювати та користуватись навчальною літературою.

Передумовами виконання завдання слугують:

- систематичне відвідування лекцій,
- активна участь в роботі на семінарських заняттях,
- творча ініціатива студента,
- відповідальність та організованість студента;
- участь у студентських конференціях.

Курсова робота виконується студентом самостійно і здається у встановлений термін (як правило, за два тижні до закінчення навчального семестру).

Здобувач вищої освіти повинен самостійно навчитися працювати з науковою економічною літературою, посібниками, довідковими, статистичними та іншими науково допоміжними матеріалами згідно з вибраною темою.

Використовуючи різноманітну літературу здобувач вищої освіти повинен уміти коротко викласти зміст вибраної теми. При цьому важливо не тільки проаналізувати питання, але й визначити своє бачення проблеми, своє ставлення до її розв'язання.

При виконанні курсової роботи *здобувач вищої освіти повинен користуватися* методичними вказівками щодо виконання контрольної роботи навчальної дисципліни, методичними вказівками щодо самостійної роботи дисципліни, а також навчально-методичною літературою. Запорукою успішного виконання контрольних робіт виступає повне дотримання методичних рекомендацій.

Розкриття теми має бути пов'язаним із пунктами плану курсової роботи. Сама робота повинна бути результатом опрацювання й засвоєння

декількох джерел. Виконання курсової роботи має охоплювати всі основні теми дисципліни, і є однією з обов'язкових складових щодо допуску здобувача вищої освіти до екзамену.

Успішне виконання курсової роботи виступає обов'язковою умовою допуску до проходження підсумкового контролю (іспиту) з дисципліни. Якісно проведені дослідження можуть виступати основою для написання дипломної роботи.

Вимоги до виконання та оформлення:

1. Титульний аркуш містить: назву університету; назву факультету; назву кафедри; назву навчальної дисципліни; номер академічної групи; ПІБ виконавця та керівника.

2. Зміст.

3. Вступ. Вступ розкриває сутність, стан наукового завдання і його значення. Необхідно вказати актуальність, предмет, об'єкт, мету, завдання і структуру дослідження.

4. Основна частина. Для розкриття теми дослідження основна частина повинна містити не менш, як два розділу. Основна частина розкриває наукове дослідження і відповідає обраній темі, вступу й висновкам роботи. Питання для розгляду залежать від обраної теми.

Зокрема, для розглядання можуть бути такі питання:

- аналіз кількості звернень громадян до органів влади;
- аналіз звернень за демографічними показниками (стать, вік, освіта й т.д.);
- аналіз звернень за тематикою (яку саме інформацію бажають отримати громадяни в органах влади);
- географія звернень (чи є звернення з інших країн, звернення по регіонах, областях тощо);
- структура сайтів державних органів влади обраної країни;
- динаміка змін на сайтах і порталах;
- з яких порталів (Google, Yandex, Alexa тощо) найбільше звертаються до сайтів органів влади;
- аналіз тематики новин на сайтах органів влади обраної країни.

5. Висновки. Таким чином у висновку слід зазначити яку роль виконують сайти органів влади певної країни при отриманні відповіді на звернення громадян, співставити відповідність запиту та присутньої на сайті інформації. Оцінити значення сайту для громадськості.

У висновках вказують результати, отримані при проведенні дослідження, пропозиції або рекомендації щодо вирішення поставленого завдання відповідно до результатів дослідження.

6. Список літератури. Джерела розміщують за абеткою прізвищ авторів або заголовків. Оформлюють у такому порядку:

- нормативно-правова база (закони, постанови, розпорядження, інструкції тощо);
- навчальна література (у т.ч. періодична) в алфавітному порядку;
- література іноземних джерел;
- Інтернет джерела/електронні із обов'язковим зазначенням вихідних даних для навчальної/періодичної літератури. Неприпустиме посилання пошуків на сайти.

7. Вимоги до оформлення. *Курсову роботу студенти виконують державною мовою.* Загальний обсяг не менш ніж 25-30 сторінок, надрукованих через 1,5 інтервалу, гарнітура Times New Roman, кегль 14 в редакторі Microsoft Word на одному звороті сторінок стандартного формату (A4) з дотриманням стандартних полів, сторінки нумерують у правому нижньому куті. В кінці роботи наводиться список використаних джерел, ставляться підпис студента і дата виконання.

Курсова робота, обов'язково, повинна бути прошита або скріплена.

Форма проведення підсумкового оцінювання виконаного дослідження – презентація та публічна доповідь (5-7 хвилин) з подальшим відкритим обговоренням або індивідуальна співбесіда на тему курсової роботи.

При оцінці курсової роботи враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді. Оцінка дається кожному з вказаних елементів виконаної роботи.

Результати виконання курсової роботи зараховуються як відповідний модуль. Загальна кількість балів за виконання дослідження – 15. Бали враховуються в підсумковий результат вивчення дисципліни.

Тематика курсових робіт

1. Витоки та історичні етапи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах країни.
2. Еволюція інформаційно-аналітичної діяльності.
3. Інформаційно-аналітична діяльність: світоглядний та методологічний зміст.
4. Порівняльний аналіз нормативно-правого забезпечення інформаційної діяльності країн та України.

5. Становлення і розвиток світового інформаційного суспільства: проблеми і перспективи.
6. Основні концепції інформаційно-аналітичної діяльності.
7. Характеристика переваг та недоліків дезінформації.
8. Проблеми аналітики в історико-філософській традиції.
9. Мережа Інтернет як джерело оперативної інформації.
10. Феномен інформаційної аналітики в сфері міжнародних відносин.
11. Характеристика зовнішньої розвідки: сутність, задачі та принципи функціонування.
12. Характеристика інтерпретації фактів в інформаційній діяльності: проблеми та типові помилки.
13. Комунікація як процес у структурі людської цивілізації.
14. Характеристика «пастки часу»: сутність, проблеми та засоби подолання.
15. Інформаційна революція: сутність, передумови виникнення та наслідки для світової економіки.
16. Нові інформаційні технології сучасного інформаційного суспільства та їх характеристика.
17. Концепція національної програми інформатизації: характеристика та сучасний стан існування.
18. Інформаційні війни в структурі сучасних світових процесів: виклики, загрози та наслідки.
19. Характеристика інформаційної безпеки України та її вдосконалення.
20. Процеси глобалізації і Україна: виклики та проблеми.
21. Характеристика інформаційної діяльності світових та регіональних міжнародних організацій.
22. Інформаційний імідж України в світі та його характеристика.
23. Сучасний стан розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в Україні і світі.
24. Особливості становлення та розвитку інформаційної аналітики в Україні.
25. Тенденції, проблеми та перспективи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності країни *(за вибором здобувача вищої освіти)*.

6. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу здійснюється по їх завершенню на основі проведення поточної контрольної роботи за темами. Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- колоквіум;
- виконання творчих завдань (презентацій, тестів);
- розв'язування ситуаційних задач.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Критерії оцінювання:

- усні відповіді на семінарських заняттях, розв'язування ситуаційних задач – 1-2 б.
- виконання творчих завдань, презентацій (тестів) та виступів – 2 б.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. Студент може отримати від 3 до 4 балів за кожну тему. **Максимальна кількість балів поточного контролю – 60 балів.**

Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини (та у інших випадках, що не суперечать Положенню про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна) був відсутнім на семінарських заняттях, то в нього є можливість отримати додаткові бали за

умови виконання індивідуального завдання. Форма виконання – творче завдання на тему: «Тенденції, проблеми та перспективи розвитку інформаційно-аналітичної діяльності України» або опрацювання тестових завдань за темами, які були пропущені з неповажних причин.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна (максимальна) кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40 балів. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 12 балів

Творче питання – 16 балів

Теоретичне питання – 12 балів

Екзаменаційна робота

Оцінка 35–40 балів передбачає повне і впевнене засвоєння програми курсу, знання основної і додаткової літератури, вміння аналізувати й узагальнювати матеріал, порівнювати, оцінювати, пояснювати факти на основі здобутих із різних джерел знань, користуватися науковою термінологією, а також відповіді без граматичних та стилістичних помилок.

30–34 бали виставляється за впевнене засвоєння курсу, вміння логічно будувати відповідь, робити аргументовані висновки, аналізувати матеріал. А також за умови, якщо студент припустився незначних помилок або зробив не зовсім повні висновки.

20–29 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «В», за наявності принципових помилок при викладенні засвоєного матеріалу або неповних висновків.

10–19 балів виставляється за часткове висвітлення змісту теоретичних питань та недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань. При цьому студент не вміє логічно мислити. Поставлене завдання виконане ним не повністю, але у його відповідях продемонстроване розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни.

1–9 балів передбачає виконання всіх вимог до оцінки «D», а також, коли у студента виникають проблеми навіть з відтворенням основного матеріалу курсу.

0 балів виставляється, якщо студент не засвоїв матеріал, передбачений програмою курсу. **УВАГА!** У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Відповідно, *максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.*

У разі настання / подовження дії обставин непереборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти екзамен дистанційно на платформі Moodle / Classroom.

7. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота													Разом	Екзамен	Сума	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13				курсова робота
3	3	3	4	4	3	3	4	3	4	4	4	3	15	60	40	100

КР – Курсова робота, яка виконується під час СРС

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70–89	добре	
50–69	задовільно	
1–49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є. А. та ін. – Київ: Наша культура і наука, 2003. – 614 с.
2. Гражевська Н.І. Еволюція сучасних економічних систем. – К.: Знання, 2011.
3. Митко А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: [навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів]. – Луцьк: ВМА «Терен», 2012. – 262 с. (*Гриф МОН молодь спорту лист №1/11-1266 від 01.02.12 р.*)
4. Митко А. М. Інформаційне забезпечення політичної аналітики // Політична аналітика та прогнозування: [підручник]. – Луцьк : Вежа-Друк, 2013. – 228 с.
5. Міжнародна інформація: навч. посіб. / М.П. Требін [та ін.]. – Х.: Право, 2014. – 336 с.
6. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1980-2000 рр. – К.: Либідь, 2001. – 624 с.
7. Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М.М. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах. Навч. посіб. – К.: Кондор, 2015. – 224 с.
8. Правова інформація та комп'ютерні технології в юридичній діяльності: навч. посіб. / за заг. ред. В. Г. Іванова. – Х.: Право, 2012. – 240 с.
9. Про інформаційні агентства: [Закон України] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №47. – С. 57-60.
10. Про інформацію: [Закон України] // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – №48. – С. 1227-1462.
11. Про інформацію: [Закон України] // Голос України. – 1992. – 13 лист. – С. 3-5.
12. Про науково-технічну інформацію: [Закон України] // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №33. – С. 843-851.
13. Ребкало В.А., Валевська О.Л. Кальченко Ю.Г. Політична аналітика та прогнозування: Навчальний посібник. – Київ: УАДУ, 2002. – 60с.
14. Телешун С. О., Баронін А. С. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. – Київ: Вид. Паливода А. В., 2001. – 112 с.
15. Чужиков В.І. Економіка зарубіжних країн: навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2005.

Допоміжна література

1. Бородіна О. Принцип компліментарності в міждисциплінарних дослідженнях економіки / О. Бородіна // Економіка і прогнозування. – 2015. – № 2. – С. 47-58.
2. Бормотова О.С. Сутність інформаційно-аналітичного процесу в організації інформаційної діяльності / О.С. Бормотова // Роль та місце ОВС у розбудові демократичної правової держави: матеріали наук.-практ. конф. (10 квіт. 2009 р.). – О., 2009. – С. 263–264.
3. Гондюл В.П. Аналітика та прогнозування міжнародних відносин в інформаційному суспільстві // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Вип. 50. Ч. I.- Київ, 2004. – С. 7-13.
4. Гордієнко Я.Я. Інформаційно-аналітичне забезпечення формування і розвитку ринку технологій / Я.Я. Гордієнко, М.Є. Лисенко // Науково-технічна інформація (НТІ). – 2005. – № 3. – С. 37–41.
5. Гранчук Т. Використання інформації інтернет-видань як засіб підвищення ефективності інформаційно-аналітичної та управлінської діяльності / Т. Гранчук // Бібліотечний вісник. – 2006. – № 3. – С. 7–10.
6. Кулицький С. Інформаційно-аналітична діяльність як інструмент забезпечення сталого розвитку української економіки за умов глобалізації / С. Кулицький // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – К., 2008. – Вип. 21. – С. 295–304.
7. Макаренко Є.А. Трансформація зовнішньополітичної діяльності // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. Вип. 36. Ч. I. – Київ, 2002. – С. 3-13.
8. Петров А. Организация информационно-аналитической работы / А. Петров // Законность. – 2013. – № 1. – С. 17–21.
9. Сопілко І. Правова природа інформаційно-аналітичної діяльності / І. Сопілко // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 12. – С. 88–92.
10. Соснін О.В. Інформація кризь призму ринкових реалій / О.В. Соснін, І.Г. Гуліна // Політика і час. – 2006. – № 3. – С. 49–56.
11. Требін М. П. Інформація у системі міжнародних відносин / М.П. Требін // Сучасний політичний процес: стан та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (XXVI Харк. політол. читання). – Х., 2013. – С. 137–140.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет міністрів України. Інформація про уряд України, органи влади, новини
2. www.mfa.gov.ua – Міністерство закордонних справ України
3. www.ucipr.kiev.ua – Український незалежний центр політичних досліджень
4. www.un.kiev.ua – ООН в Україні
5. www.osce.org – Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)
6. www.coe.kiev.ua – Рада Європи на Україні. Документи Ради Європи
7. www.bc.kiev.ua – Британська Рада на Україні
8. www.ria.com.ua – Портал українських газет
9. www.press.org.ua – Портал українських газет
10. uamedia.visti.net – Сервер української преси UaMedia.Visti.Net.
11. www.zerkalo-nedeli.com – Сайт міжнародного суспільно-політичного щотижневика «Дзеркало Тижня»
12. www.for-ua.com – Інтернет-газета «ForUm»
13. <http://www.dstu.gov.ua> – Держстандарт України
14. <http://www.issi.kiev.ua/> – Український науково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації та інформатики
15. <http://www.stc.gov.ua/> – Держкомітет зв'язку та інформатизації України. Новини галузі, програми, проекти, законодавчі документи
16. <http://www.ucrf.gov.ua> – Український державний центр радіочастот «Укрчастотнагляд»
17. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
18. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
19. <http://www.president.gov.ua> – Секретаріат (Адміністрація) Президента України
20. <http://www.razumkov.org.ua> – Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова
21. <http://www.cvu.org.ua> – Комітет виборців України (КВУ)
22. <http://www.parlament.org.ua> – Лабораторія законодавчих ініціатив
23. <http://www.ucipr.kiev.ua> – Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД)
24. <http://www.politik.org.ua> – Український центр політичного менеджменту

25. <http://www.icps.com.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД)
26. <http://eu.prostir.ua> – Центр політико-правових реформ
27. <http://dif.org.ua/ua> – Фонд «Демократичні ініціативи»
28. <http://www.kipu.org.ua> – Київський інститут проблем управління імені Горшеніна
29. www.nbu.gov.ua – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Zoom / Moodle / Classroom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) в обсязі у відсотках від відведених аудиторних годин практичних/семінарських занять за робочими начальними планами (проводяться до 10%) у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle / Classroom.